TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2021/1940

2021 m. lapkričio 9 d.

dėl Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos susitarimo dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo taikymo dalinio sustabdymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą ir 218 straipsnio 9 dalį,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos susitarimą dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo ([1]), ypač į jo 14 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojo Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos susitarimas dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo (toliau – Supaprastinimo susitarimas) ir Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos susitarimas dėl be leidimo gyvenančių asmenų readmisijos ([2]) (toliau – Readmisijos susitarimas);

(2) Supaprastinimo susitarimo tikslas – abipusiškumo pagrindu supaprastinti vizų ne ilgesniam kaip 90 dienų per 180 dienų buvimo laikotarpiui išdavimo tvarką Sąjungos ir Baltarusijos piliečiams. Supaprastinimo susitarimu prisidedama prie žmonių tarpusavio ryšių stiprinimo ir bendrų vertybių, įskaitant žmogaus teises ir demokratijos principus, gerbimo;

(3) Supaprastinimo susitarimo 14 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kiekviena iš šalių gali visiškai arba iš dalies sustabdyti Supaprastinimo susitarimo taikymą. Apie sprendimą dėl sustabdymo kitai šaliai turi būti pranešama ne vėliau kaip likus 48 valandoms iki tokio sprendimo įsigaliojimo. Šio Supaprastinimo susitarimo taikymą sustabdžiusi šalis turi iš karto informuoti kitą šalį, jeigu sustabdymo priežastys nustoja galioti;

(4) reaguodama į tebesitęsiančias žiaurias represijas prieš visus Baltarusijos visuomenės sluoksnius, visų pirma 2021 m. gegužės 23 d. įvykdytą keleivinio orlaivio užgrobimą, Sąjunga uždraudė Baltarusijos vežėjams skristi virš ES oro erdvės ir naudotis Sąjungos oro uostais, ir priėmė ketvirtą sankcijų dokumentų rinkinį, kuriame išvardyti fiziniai ir juridiniai asmenys, subjektai ir institucijos, taip pat tikslines ekonomines sankcijas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2006 ([3]) ir Tarybos sprendimą 2012/642/BUSP ([4]);

(5) atsakydama į tokias ribojančiąsias priemones, 2021 m. birželio 28 d. Baltarusija ėmėsi atsakomųjų veiksmų ir paskelbė stabdanti savo dalyvavimą Rytų partnerystėje bei sustabdanti Readmisijos susitarimo įgyvendinimą. 2021 m. rugsėjo 8 d. Baltarusijos parlamentui pateiktas įstatymo projektas dėl Readmisijos susitarimo įgyvendinimo sustabdymo;

(6) tuo pat metu Lietuva, o pastaruoju metu ir Lenkija bei Latvija susiduria su precedento neturinčiu neteisėtos migracijos srautų iš Baltarusijos padidėjimu. Tas staigus padidėjimas leidžia manyti, kad Baltarusijos režimas skatina neteisėtą migraciją politiniais tikslais, visų pirma keršydamas Lietuvai, Lenkijai ir Latvijai už jų poziciją Baltarusijos atžvilgiu;

([1]) OL L 180, 2020 6 9, p. 3.
([2]) OL L 181, 2020 6 9, p. 3.
([3]) 2006 m. gegužės 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2006 dėl ribojančių priemonių Baltarusijos atžvilgiu (OL L 134, 2006 5 20, p. 1).
([4]) 2012 m. spalio 15 d. Tarybos sprendimas 2012/642/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Baltarusijoje (OL L 285, 2012 10 17, p. 1).

(7) Baltarusijos įvykdyti veiksmai pažeidžia pagrindinius principus, kuriais remiantis buvo sudarytas Supaprastinimo susitarimas, ir prieštarauja Sąjungos bei jos valstybių narių interesams. Visų pirma, tais veiksmais nerodoma pagarba žmogaus teisėms ar demokratijos principams ir skatinama neteisėta migracija iš Baltarusijos teritorijos į Sąjungos teritoriją;

(8) todėl turėtų būti sustabdytas tam tikrų Supaprastinimo susitarimo nuostatų dėl trumpalaikių vizų išdavimo prašymą pateikiantiems tam tikrų kategorijų asmenims, t. y. Baltarusijos nacionalinės ir regioninės Vyriausybės ir parlamentų, Baltarusijos Konstitucinio Teismo ir Baltarusijos Aukščiausiojo Teismo nariams, vykdantiems savo pareigas, taikymas,

(9) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ([5]); todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(10) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sustabdomas toliau nurodytų Europos Sąjungos ir Baltarusijos Respublikos susitarimo dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo nuostatų taikymas:

a) 4 straipsnio 1 dalies a punktas – bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris yra Baltarusijos oficialios delegacijos narys, įskaitant nuolatinius tokios delegacijos narius, kuris pagal Baltarusijai adresuotą oficialų kvietimą turi dalyvauti oficialiuose susitikimuose, konsultacijose, derybose ar mainų programose, taip pat tarpvyriausybinių organizacijų renginiuose vienos iš valstybių narių teritorijoje;

b) 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktai – bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris, vykdydamas savo pareigas, yra Baltarusijos nacionalinės ar regioninės Vyriausybės ar parlamento, Baltarusijos Konstitucinio Teismo ar Baltarusijos Aukščiausiojo Teismo narys, taip pat bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris yra nuolatinis Baltarusijos oficialios delegacijos narys ir pagal Baltarusijai adresuotą oficialų kvietimą turi reguliariai dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose ar mainų programose, taip pat tarpvyriausybinių organizacijų renginiuose vienos iš valstybių narių teritorijoje;

c) 5 straipsnio 2 dalies a punktas – bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris yra Baltarusijos oficialios delegacijos narys ir pagal Baltarusijai adresuotą oficialų kvietimą turi reguliariai dalyvauti oficialiuose susitikimuose, konsultacijose, derybose ar mainų programose, taip pat tarpvyriausybinių organizacijų renginiuose valstybių narių teritorijoje;

d) 6 straipsnio 3 dalies a ir b punktai – bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris yra Baltarusijos nacionalinės ar regioninės Vyriausybės ar parlamento, Baltarusijos Konstitucinio Teismo ar Baltarusijos Aukščiausiojo Teismo narys, taip pat bet kuriam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui, kuris yra Baltarusijos oficialios delegacijos narys, įskaitant nuolatinius tokios delegacijos narius, ir pagal Baltarusijai adresuotą oficialų kvietimą turi dalyvauti oficialiuose susitikimuose, konsultacijose, derybose ar mainų programose, taip pat tarpvyriausybinių organizacijų renginiuose vienos iš valstybių narių teritorijoje.

([5]) 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas Sąjungos vardu pateikia Supaprastinimo susitarimo 14 straipsnio 5 dalyje numatytą pranešimą ne vėliau kaip 48 valandas iki šio sprendimo įsigaliojimo.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja antrą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2021 m. lapkričio 9 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
A. ŠIRCELJ